

Na podlagi 11. člena Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Domžale (Ur. vestnik občine Domžale 10/81) Izvršni odbor skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Domžale razpisuje

deveti delni

JAVNI NATEČAJ

za pridobitev posojil za stanovanjsko gradnjo iz združenih sredstev vzajemnosti

Namen posojila je pospešitev gradnje stanovanj in s tem pospešeno odpravljanje stanovanjskega primanjkljaja ter pravilna razdelitev združenih sredstev vzajemnosti.

PRAVICA

Pravico udeležbe na tem natečaju imajo:

- delavci, ki združujejo delo v temeljnih organizacijah združenega dela, OZD in DS, ki združujejo sredstva vzajemnosti v Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Domžale;
- delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov, pri njih zaposleni delavci, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost, ki združujejo sredstva vzajemnosti v samoupravni stanovanjski skupnosti občine Domžale;
- kmetje ter drugi delovni ljudje, ki združujejo delo in sredstva v kmetijskih zadrugah in drugih oblikah združevanja kmetov, ki so družbeno pravne osebe in ki združujejo sredstva vzajemnosti v Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Domžale;
- upokojenci in invalidi, ki za stanovanjsko graditev namensko varčujejo pri LB, pravico do posojila pa uveljavljajo po domicilnem principu.

VIŠINA IN VRSTA POSOJIL TER POSEBNI POGOJI

Skupni znesek razpisanih posojil je 17.300.000,00 din.

Razpisani znesek je namenjen:

1. 10.300.000,00 din za gradnjo, nakup ali prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v individualni gradnji.

Posojilo za gradnjo, nakup ali prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v smislu povečanja stanovanjske površine oz. stanovanjskih prostorov ali izboljšanje toplotnih izolacij oz. racionalnejšega sistema ogrevanja v individualni gradnji lahko pridobijo delavci, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da nimajo stanovanja ali imajo neustrezno oz. neprimerno stanovanje in niso sami ali njihovi družinski člani lastniki vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vseljivega vikenda, ki presega 50 m²;
- da imajo ustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje, če bodo s preselitvijo v novo stanovanje oz. stanovanjsko hišo sprostili družbeno stanovanje;
- da namensko varčujejo za stanovanjsko graditev pri banki ali pa so oz. bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjsko posojilo in zagotovili lastno udeležbo;
- da zagotavljajo lastno udeležbo najmanj 20% vrednosti standardnega stanovanja. Za lastno udeležbo se šteje: prvarčen denar, dokazan s hranilno vlogo, posojilo na podlagi namenskega varčevanja, stanovanjsko posojilo, ki

izvira iz kakršnega drugega sodelovanja z banko, material, vloženo delo in druga dokazljiva vlaganja v stanovanjski objekt.

Prosilci za posojilo iz tega naslova morajo k prošnji za posojilo priložiti naslednjo dokumentacijo:

- potrdilo o poprečnih mesečnih dohodkih zadnjih 6 mesecev s skupnim zneskom administrativnih prepovedi za člane družine, ki pridobivajo dohodek;
- potrdilo o številu družinskih članov;
- potrdilo o premoženjskem stanju;
- dokazilo o zagotovljenih lastnih sredstvih;
- pogodbo o namenskem varčevanju oz. kakšnem drugem načinu sodelovanja z banko, na osnovi katerega je možno pridobiti stanovanjsko posojilo;
- gradbeno dovoljenje oz. potrdilo o priglasitvi del;
- zemljiško-knjižni izpisek. V primerih, kjer se zemljiško knjižni izpisek ne glasi na ime prosilca še izjavo lastnika zemljišča, da dovoljuje vknjižbo posojila na svojo nepremičnino.

Obrazec prošnje se dobi pri Delovni skupnosti samoupravne stanovanjske skupnosti občine Domžale, Ljubljanska 34, Domžale.

Lastna udeležba je diferencirana in je odvisna od dohodka na družinskega člana v primerjavi s poprečnim osebnim dohodkom na zaposlenega v SRS v letu pred odobritvijo posojila, ne more pa biti manjša od 30 % vrednosti standardnega stanovanja.

Glede na to, da delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov, pri njih zaposleni delavci, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost ne morejo pridobiti družbenega stanovanja jim pripada večji odstotek posojila — največ do 70 % vrednosti standardnega stanovanja.

Najdaljša doba odplačevanja posojila je 19 let. Glede na osebni dohodek na družinskega člana se odplačilna doba ustrezno skrajša, vendar ne more biti krajša od 3 let. Pri določanju odplačilne dobe se delavcu upošteva tudi vsota anuitet dolgoročnih stanovanjskih posojil.

2. za komunalno urejanje stavbnih zemljišč — 7.000.000 din v okviru usmerjene stanovanjske gradnje.

Posojilo iz tega naslova lahko najamejo organizacije, ki so registrirane za to dejavnost. Vlogi je treba priložiti program namenske porabe posojila. Odplačilna doba znaša 3 leta.

SPLOŠNI POGOJI

Obrestna mera za vsa posojila je 4 % za prvih 10 let, nakar se za neodplačani del posojila poveča še za 2 %.

Odplačilna doba se izračuna po 27. členu Pravilnika.

ROK IN KRAJ

Vloge za posojila je potrebno dostaviti do vključno 15. decembra 1981 na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Domžale, Ljubljanska 34, Domžale.

Izvršni odbor bo po zaključku natečaja obvestil vse udeležence o izidu natečaja.

Rezultat natečaja bo objavljen v Občinskem poročevalcu.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE DOMŽALE
Izvršni odbor

AKTUALNA VPRAŠANJA DRUŽBENEGA VARSTVA OTROK

Zelo dejaven Svet za družbenoekonomsko in politično aktivnost žensk pri OK SZDL Domžale je v vrsti okroglih miz, ki jih pripravlja na pereče družbene teme tokrat pripravil razgovor o aktualnih vprašanjih družbenega varstva otrok v domžalski občini. Okroglo mizo, ki se jo je udeležila med drugimi tudi članica predsedstva Zveze sindikatov Tilka Blaha so pripravili v tovarni Toko v Domžalah. Na njej so nanizali obilo problemov, s katerimi želimo seznaniti bralce.

I. Prostorska problematika

Sodelujoči na okrogli mizi so se opredelili glede problematike prostorov, namenjenih za vzgojno-varstveno dejavnost v SPB 2, sledeče:

- smatramo, da je edina pravilna rešitev ta, da prostori ostanejo za prvotne namene otroškega varstva in se ne odtujujejo ter spremenijo v stanovanjske površine. V nasprotnem primeru bo problematika reševanja prostorske stiske v centru Domžal v sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja čez nekaj let spet pereč problem.
- SO Domžale delno sofinancira iz vira dohodkov tudi investicije v otroškem varstvu – davek iz OD po stopnji 0,50.
- V zadnjem času se močno odraža tudi padec življenjskega standarda tako, da starši izpisujejo otroke iz vrtcev in se pojavljajo primeri nezasedenosti zlasti v tistih VVO, ki niso v centru mesta.

II. Jutranje varstvo

Positivne izkušnje organiziranega jutranjega varstva otrok v šoli Dob so primerna iztočnica za razmišljanje v nakazani smeri tudi za druge šole.

Ugotovitev okrogle mize je dosegljivost po ceni za večino staršev (250 din mesečno). Ta oblika prinaša varstvo v jutranjem času, otroci pa dobijo tudi zajtrk v šoli.

Priporočamo, da o podobnih oblikah prično v okviru možnosti razmišljati tudi na drugih osnovnih šolah (izdelava vprašalnika)

III. Priprava pregleda vključenosti ali ne vključenosti otrok v različne oblike varstva

Izdelava celovitega pregleda vključenosti oz. ne vključenosti v vse oblike varstva bi bila dober pokazatelj dejanskega stanja v občini na tem področju in ustrezen temelj za nadaljnje usmeritve.

V oblike družbenega varstva je zajetih v občini 26 % otrok, pregled pa bo prikazal, kam in kako pa je vključen še preostali procent otrok. Gre za: – družbeno organizirano varstvo,

- družbeno neorganizirano varstvo,
- izmenjavo staršev na delovnem mestu,
- varstvo pri starih starših,
- nikjer.

Posnemanja vreden je primer reševanja problem otroškega varstva v tovarni Lek, kjer so staro hišo ob tovarni odkupili in adaptirali za varstvo otrok svojih delavcev. Starši in otroci skupaj zjutraj pridejo in po končanem delu odidejo domov.

Primer je lahko model, po katerem naj delovne organizacije samoiniciativno organizirajo različne oblike otroškega varstva ob strokovnem vodenju VVO.

IV. Prehrana otrok

- Pri pregledu stanja organizirane prehrane v VVZ in šolah ugotavljamo, da je le-ta povsod ustrezno organizirana. Vsekakor pa je pozitivne izkušnje pri racionalizaciji šolske pre-

hrane na šolah Krašnja in Dob potrebno prenesti tudi v širši prostor. Bistveno več pozornosti je potrebno posvetiti kulturni prehranjevanju ter zdravstveno-higienskem prosvetljevanju. V večji meri bo potrebno doseči tudi sprejemanje raznolike hrane. Strokovnjaki za šolsko prehrano na šolah ugotavljajo, da sestav obrokov količinsko odgovarja, kakovostno pa dostikrat ne.

-
- V COŠ Krašnja starši mnogokrat prehrano za svoje otroke plačajo v materialu, nekaj zelenjave pa otroci v okviru vrtnarskega krožka pridelajo tudi na šolskem vrtu. Stroški za kritje kosil se na ta način bistveno znižajo.

c) Ugotovitev okrogle mize je bila, da problematiki zdrave prehrane 2000 srednješolcev v Domžalah posvečamo bistveno premalo pozornosti, zlasti kar zadeva zagotavljanje toplih obrokov. Procent prejemanja malic je porazno nizek, smatramo pa, da bo potrebno več prizadevnosti, aktivnosti in iznajdljivosti učiteljev na Centru srednjih šol, da bodo dijakom znali pravilno predstaviti pomen rednega uživanja hrane. Za zdravstveno osveščanje bodočih mater in očetov so seveda v prvi vrsti poklicani starši, takoj za njimi pa šola, ki bi v svoje učne programe morala vnesti več elementov zdravstvene vzgoje.

V. Nudjenje pomoči črnim varuškam

Razprava o problematiki neorganiziranega varstva je nakazala tudi varianto nudenja pomoči črnim varuškam pod pogojem, da bi sprejele zdravstveni in pedagoški nadzor strokovnjakov in VVO. Prikaz vsebine takega svetovanja bo prevzela VVO.

VI. Delovni pogoji zaposlenih v VVO

Delovni pogoji zaposlenih v VVO so v večini primerov otežkočeni. Gre za veliko preobremenjenost delavk, številčno premočne oddelke in nestimulativno nagrajevanje.

Možne rešitve pri reševanju tega perečega problema so sledeče:

- ustrezna ureditev osebnih dohodkov delavcev;
- zagotoviti več strokovnega kadra, kajti število dni bolniških izostankov je pereč problem in resno otežkoča delo. Z omenjenim viškom kadra bi lahko nadomestili manjkajoče in starejše delavke, ki fizično ne zmorejo več vseh zahtevnih obremenitev in naporov.

VII. Razmere v DO TOKO

Predstavnica DO Toko je povedala, da se bo do 1985. leta upokojilo približno 100 njihovih delavk. Razmišljanje nas vodi v zaključek, da se bodo verjetno zaposlile mlajše delavke, s tem pa bo problem organiziranega otroškega varstva postal pereč. Delovna organizacija bi morala ta pojav pričakati pripravljena.

VIII. Genetsko svetovanje

Ugotavljamo, da se doslej še vedno posveča premalo pozornosti tistim družinam, kjer se iz generacije v generacijo rojevajo duševno ali telesno prizadeti otroci. Veliko nepravilnosti se lahko ugotovi in marsikatero tudi že odpravi v obdobju zgodnje nosečnosti; vse to pa bi seveda dosegli, če bi načrtno in sistematično osveščali mlade na predavanjih na predzakonskem svetovanju in v ginekoloških ambulantah.

IX. Uporaba registra

Register se ob rojstvu ogroženih otrok vse premalo uporablja, kajti v nasprotnem primeru bi duševno ali telesno ogroženim otrokom veliko pomagal že v najranejši dobi. Vsi vemo, da je s takim otrokom potrebno še prej in bolj sistematično delati kot z zdravim novorojenčkom.

X. Denarne pomoči

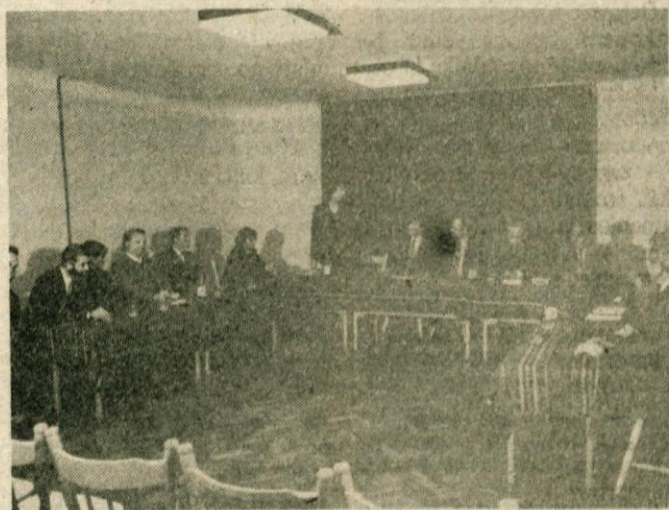
Denarne pomoči družinam, ki imajo prizadete otroke, so še očitno prenizke, kajti ti starši imajo veliko več stroškov z vzgojo in vodenjem otrok kot ostali. Korak naprej so oddelki za prizadete otroke v vrtcu.

Skupnosti otroškega varstva bo v kratkem podan predlog, da denarne pomoči dobijo vsi starši prizadetih otrok, ne glede na osebni dohodek v družini (od 1. 9. 1981 dalje).

Posvet o aktualnih vprašanih družbenega varstva otrok v domžalski občini je pokazal, da imamo na tem področju opraviti še obilo dela

VISOKI FUNKCIONAR OZN NA OBISKU V NAŠI OBČINI

Pred dnevi se je mudil na enodnevem obisku v naši občini gospod PHILIP ALSTON iz oddelka OZN za človekove pravice. Ekspert OZN, ki je bil v Sloveniji gost Republiške konference SZDL opravlja v okviru dejavnosti Organizacije združenih narodov raziskave oz. dela o pravici do razvoja.

V Sloveniji, kjer si je ogledal nekaj delovnih organizacij (komunalno podjetje Ljubljana) in opravil vrsto razgovorov z vidnimi republiškimi predstavniki (med njimi tudi z Vido Tomšič, članico predsedstva SRS) si je želel ogledati, kako se pravica do razvoja uresničuje skozi naš samoupravni socialistični sistem.

Med drugim si je v naši občini ogledal eno izmed krajevnih skupnosti in to radomeljsko. Predstavniki KS Radomelje so mu podrobneje orisali zgodovino in razvoj kraja, pokazali uspehe in dosežke, posebej pa so ga zanimala praktična vprašanja in izkušnje v delovanju delegatskega sistema v sredini kakršna je krajevna skupnost. Gospoda Alstona je prav tako zanimala priprava in metodologija volitev ter še mnoga druga vprašanja na katera so mu odgovorili bodisi predstavniki krajevne skupnosti ali OK SZDL Domžale.

Tov. Jernej Lenič, predsednik SO Domžale je visokemu gostu v spomin na obisk v domžalski občini izročil nekatere domžalske publikacije in značke. Ob koncu obiska si je gost ogledal novo radomeljsko križišče in preurejeno grobišče v centru Radomelj.

Matjaž BROJAN

Pred nami je analiza uresničevanja delegatskega sistema:

VSEBINSKO O NAŠEM DELEGATSKEM SISTEMU

Zbori občinske skupščine bodo na bližnjem zasedanju obravnavali osnutek analize uresničevanja delegatskega sistema v občini Domžale od leta 1978 do 1. polletja 1981. Na osnovi tega osnutka je predsedstvo Skupščine zavzelo določena stališča, ki jih predlaga zborom skupščine v sprejem. S popolno analizo ter s pripombami (podali jih bodo delegati) vas bomo seznanili v prihodnji prilogi „Delegatskem obveščevalcu“ našega občinskega glasila.

1. Skupščina občine Domžale ter družbenopolitične organizacije v občini Domžale so v tem mandatnem obdobju večkrat obravnavale uresničevanje delegatskega sistema v občini v vseh sredinah in na vseh nivojih. Primerjava rezultatov kaže, da je v razvoju odnosov in organiziranosti v delegatskem sistemu dosežen velik napredek. Iz odgovorov na vprašalnike lahko ugotovimo, da se je bistveno izboljšalo delo delegacij, da so se nekoliko izboljšali pogoji za delo delegacij, da je boljša povezanost delegacij z družbenopolitičnimi organizacijami, s strokovnimi službami ter poslovodnimi organi in tudi z drugimi samoupravnimi organi v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih. Kljub temu pa so delegacije še vse premalo oblikovale odločanja delavcev oz. delovnih ljudi v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, preko katere bi delavci oz. delovni ljudje uveljavljali svoje interese v skupščini občine ali v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. V nadaljnjem delu bo vsekakor potrebno bolj trdno povezati delegacije z organi upravljanja ter družbenopolitičnimi organizacijami v temeljnih organizacijah oz. v krajevnih skupnostih.

2. Še vedno ugotavljamo, da so konference delegacij predvsem v velikih organizacijah združenega dela nadomestile ali vsaj delno nadomestile in prevzele vlogo delegacij. To je razvidno tudi iz odgovorov na zastavljen vprašalnik, ko ugotavljamo, da se konference delegacij v veliki večini sestajajo, medtem ko se delegacije ne sestajajo redno.

3. Ugotavljamo, da je proučanje delegatov o delu skupščine v svojih samoupravnih sredinah zadovoljivo, še vedno pa so prešibke povratne informacije v

procesu sprejemanja odločitev, to je v času, ki je na voljo od sklica skupščine do samega zasedanja. Prepričani smo, da bo uveljavljanje poslovnih določil skupščine občine na tem področju tudi prispevalo k izboljšanju stanja. Pri tem je potrebno ponovno opozoriti, da se delegacije oz. konference delegacij pred zasedanji delegatskih skupščin prepozno sestajajo, pa čeprav je rok za sklic skupščine občine 15 dni. Sklic delegacije bi morali premakniti na zgodnejši čas tudi zaradi možnosti, ki so opredeljene v poslovniku skupščine glede vlaganja amandmajev ter glede vlaganja delegatskih vprašanj.

4. V nekaterih delegatskih skupščinah se še vedno srečujemo z neaktivnostjo delegatov, kar še posebej velja za zbor uporabnikov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. Zavedamo se nekaterih objektivnih težav, vendar pa moramo opozoriti tudi na vprašanje razvitosti metod dela zborov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. Tu je mišljena predvsem nezadostna diferenciranost področij v delu zborov, zelo redko uveljavljanje delovnih teles zborov in podobno. Kot posledica vsega tega pa se kažejo tudi občasne nesklepnosti skupščin samoupravnih interesnih skupnosti.

5. Razmeroma veliko samostojnost so dosegli zbori skupščine občine, vendar pa moramo samostojnost zborov še naprej razvijati v smislu določil statuta občine ter ustave. V ta namen je potrebno proučiti tudi možnost za imenovanje tajnikov posameznih zborov, pri čemer ne mislimo na zaposlovanje novih delavcev, ampak naj bi tajniki zborov postali že dosežani tajniki nekaterih skup-

(Nadaljevanje na 22. strani)

(Nadaljevanje z 21. strani)

ščinskih komisij. Prepričani smo, da bi s tem prinesli težišče obravnav posameznih problemov na primer problemov krajevnih skupnosti v zbor krajevnih skupnosti. Za izgrajevanje samostojnosti zborov bo potrebno spremeniti tudi obliko organiziranosti nekaterih skupščinskih komisij in sicer v tem smislu, da bi bile posamezne komisije ustanovljene pri posameznih zborih. Posebej opozarjamo še na nujno spremembo statutarne komisije, ki naj bi bila v novem mandatu zadolžena tudi za proučevanje pravnih vprašanj v procesu sprejemanja odločitev na zasedanjih zborov skupščine.

Nikakor ne moremo biti zadovoljni z doseženo stopnjo samostojnosti zborov v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti, saj se večina zadev v teh skupščinah še vedno obravnava na skupnih zasedanjih obeh zborov. Pri tem ugotavljamo tudi, da reorganizacija samoupravnih interesnih skupnosti prepočasi teče, saj zamujamo celo z zakonom določene roke.

6.

Skupščina občine se je v veliki meri uveljavila kot konferenca delegacij za republiško skupščino, saj vsako leto obravnava približno 20 zadev s področja dela republiške skupščine. Vendar pa morajo kljub pomoči temu večino dela še vedno opraviti skupine delegatov, pri čemer pa opažamo premajhno strokovno pomoč upravnih organov občine Domžale, saj je redno sodelovanje omejeno zgolj na nekatere upravne organe (na primer sekretariat za notranje zadeve).

7.

Delo skupščinskih komisij je

potrebno razvijati v smislu poslovnih določil skupščine, pri čemer je potrebno nujno zagotoviti sodelovanje skupščinskih komisij že v fazi priprav odločitev, vsekakor pa je potrebno zagotoviti aktivno delo skupščinskih komisij v času sklica skupščine. Če pri tem upoštevamo še razprave o predloženem gradivu v družbenopolitičnih organizacijah, posebej še v socialistični zvezi, se je potrebno dosledno ravnati v okviru dogovorjenega roka za sklic skupščine, to je 15 dni. Vsekakor bo potrebno pri našem nadaljnjem delu odpraviti pomanjkljivosti pri dokončnem oblikovanju in dostavi gradiv za zasedanja zborov skupščine.

8.

V programiranju dela zborov skupščine smo v tem mandatu obdobju dosegli velik napredek. Tako lahko ugotovimo, da je program dela zborov skupščine vedno usklajen s programi dela družbenopolitičnih organizacij ter da je tako program naš skupni program, žal pa nekateri upravni organi ne uskladijo svojih programov s programom skupščine. Zato ugotavljamo, da je program skupščine vsako leto relativno dobro realiziran, vendar pa velikokrat ne obravnavamo širokih, vsebinskih zadev, ki se pojavljajo v programu skupščine že več let.

9.

Šola delegatov je v tem obdobju pomembno prispevala k razvoju delegatskega sistema v občini, zato bo njeno delo potrebno še naprej razvijati ter ga po potrebi tudi prilagajati zahtevam posameznih sredin.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Jernej LENIČ, l.r.

Tovariša Ložar in Brezovar sta dijakom pripovedovala o usmerjenem kmetijstvu...

skupina je pod vodstvom učitelja-mentorja obravnavala problem prehrane s svojega področja. Področja so bila: kemija, fizika, biologija, zdravstvena vzgoja, obramba in zaščita, tehnologija in proizvodnja, geografija, samo upravljanje.

Kljub obilnim pripravam so 1. naravoslovni dan z mešanimi občutki pričakovali tako učitelji kot učenci. Prvi dvomi so se razbijali že med pripravami, saj so bili učiteljem povsod pripravljeni pomagati in sodelovati, razbijali so jih dijaki s svojim živim zanimanjem, razbili so se ob izdelavi zaključkov. Oglejmo si delo dveh skupin.

Naloga prve je bila proučiti kooperacijo in združništvo. Po uvodni uri, ki jo je imel z dijaki mentor, je prišel na obisk tovariš Brezovar, vodja pospeševalne službe v Emona DO Kooperacije. Na preprost in učinkovit način je orisal samoupravno organiziranost SOZD Emona in vlogo DO Kooperacije v njej, pomen vključevanja kmetov v združništvo, ugodnosti, ki jih kmetu kooperacija in združništvo nudita, socialno varnost kmeta, ... Dve šolski uri sta bili premalo, a v Študi je že čakal kmet Ložar, ki je dijake popeljal skozi moderni hlev med desetimi govedmi; na eni strani prispevajo meso, na drugi pa mleko in naraščaj. Dijake je presenetila čistoča in ugotovitev, da lahko v hlevu vse opravi v copatih, ker ves gnoj skida s pritiskom na gumb.

Pod streho, ki je velika kot manjša telovadnica, so si ogledali stroje traktorje (kar tri imajo pri Ložarjevih), brez katerih si sodobnega kmetijstva, ki bi bilo sposobno prehraniti vedno številčnejšo armado nekmetov, ne moremo predstavljati. Po ogledu so se dijaki za dve uri zbrali v razredu, uredili zapiske, se pogovorili in izdelali zaključke.

Namen druge skupine je bil spoznati kmetijstvo in zemljiško politiko v občini. Napotili so se na Kmetijstvo zemljiško skupnost k tajniku le-te, tovarišu Goršetu. Snovi bi se nabralo za ves dan, a tovariš Gorše je izbral teme, ki so v tem trenutku najbolj zanimive in privlačne: izenačevanje kmeta z delavcem, ostarelost kmetov, zaščiteni kmetije, zazidava plodne zemlje, pomoč kmetom, arondacije, komasacije, melioracije; naloge, financiranje in samoupravljanje v Kmetijski zemljiški skupnosti. Potem so dijaki odšli na krožno pot preko Vira, Doba, Količevega in Jarš in si ogledali meliorirane površine ob Rači, zaokroženo (arondacija) in zložbo (komasacija) zemljo, „borbo“ med industrijo, stanovanjskimi naselji in kmetijstvom, ki se ponavadi konča v škodo slednjega.

Opoldne so se skupine vračale v učilnice, da napravijo zaključke in uredijo vtise. Te so bile v Grobljah, Ihanu, Radomljah, Biščah, Jablah, Študi, one na Viru, Pšati... vse pa polne novih spoznanj. Igor Lipovšek

Z NOVIMI OBLIKAMI DELA V USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Ste vedeli, da imamo v naši občini 900 zaščitenih kmetij in 700 traktorjev? Ste kdaj pomislili, da krave z „našega konca“ dajo letno 6 milijonov litrov mleka? Ste že slišali, da je bilo s hidromelioracijami v zadnjih petih letih uplenjeno mokroti 352 ha zemlje v naši občini? Dijaki pa so zvedeli še mnogo več...

Naravoslovni in kulturni dnevi pomenijo novo obliko dela v usmerjenem izobraževanju. Učence naj bi približali združenemu delu, življenju v občini in problemom sodobnega sveta, jih odtegnili enoličnemu sedenju v razredu in jim omogočili samostojno raziskovalno delo. Za letošnje šolsko leto je predvideno 5

naravoslovnih dni: v prvih dveh bodo učenci spoznali vse, kar je povezano s prehrano, v drugih dveh vse, kar je povezano z energijo, zadnji dan pa bo manifestacija in kviz znanja.

1. naravoslovni dan je potekal 29. in 30. oktobra. Učenci so bili razdeljeni v skupine po 20 in vsaka

KRAJEVNA SKUPNOST VEN-
CELJ PERKO DOMŽALE IN KRA-
JEVNA SKUPNOST SIMON JEN-
KO DOMŽALE sprašujeta:

Kako ureja Emona Prašičereja Ihan svoje čistilne naprave. Smrad, ki prihaja iz te farme, postaja že neznošen.

Odgovor:

Na področju naselja Ihan je ena največjih koncentracij proizvodnje mesa na enem mestu v Jugoslaviji.

Tu ni samo prašičja farma, temveč tudi perutninska farma, katere vonj po živalih je intenzivnejši kot prašičji. Vonj po živalih se širi v okolje z ventilacijo, ki je pri sodobni industrijski proizvodnji zaradi visoke obtežbe hlevov neobhodno in življenjsko potrebna. Poleg ventilacije pa prispeva temu problemu tudi odprti kanal odpadnih voda do Bistrice. S priključitvijo farne na centralno čistilno napravo v Študi se bo, z uki-

(Nadaljevanje na 23. strani)

nitvijo tega kanala, stanje izboljšalo, povsem bomo rešili problem odpadnih voda in zmanjšali širjenje nekaterim občanom neprijetnega vonja po živinorejski proizvodnji.

Poleg tega vlada splošno mnenje, da se je onesnaženost zraka, ki se širi iz farme po izgradnji novih objektov večja, kot v obdobju pred tem od leta 1960, ko je prišla proizvodnja na farmi.

Kritika na račun farm v Ihanu je stalno prisotna, kar je naša farma tudi upoštevala, saj so delavci na farmi neugodne pogoje dela neposredno najbolj občutili.

Zato smo leta 1966 ob prvi rekonstrukciji farme uvedli rešetkasti pod v vseh hlevih, razen v prasilščih, v katerih smo izključili nastilj in manipulacijo z gnojem. Z rešetkastim podom smo zmanjšali količino amonijaka v hlevih za 5-x in površine gnojšč za 4-x. V tem odnosu smo zmanjšali tudi onesnaženje zraka in širjenje insektov v bližnje okolice. Dokončno smo likvidirali nastilj leta 1974 z uvedbo mrežastega poda v prasilšču (ki je ihanska inovacija) s tem smo dokončno likvidirali vsa odprta gnojšča.

Pri zadnji rekonstrukciji leta 1978 pa smo z uvedbo regulatorjev za permanentno ventilacijo (kar je noviteta z uvedbo tiristorjev) izključili dotodanjo sunkovito ventilacijo s pomočjo termostатов, ki je občasno in v kratkem času izrinjala koncentriran slab zrak iz hlevov v okolje. Vsi ti momenti so bili upoštevani pri izgradnji novih hlevov. Zato lahko strokovno utemeljimo, da smo stanje na farmi stalno in zaveščno izboljševali, in je danes kljub povečanju farme mnogo boljše kot pred leti. Kljub temu se zavedamo naše dolžnosti, da ga še naprej izboljšujemo, ne delamo pa si utvar, da bomo ta problem dokončno rešili.

Malo je industrijskih objektov, ki so v dvajsetih letih opravili štiri rekonstrukcije na izboljšavah lastne tehnologije in to pri akumulaciji, ki je bila do nedavnega znana v kmetijstvu. Odločitev za povečanje farme ni bila samovolja ihanskega kolektiva, temveč dokončna odločitev vseh odgovornih činiteljev od SOZD Emona, občine in republike za povečanje proizvodnje hrane. Pri tem se je upošteval prihranek na infrastrukturnih objektih, ki so že obstajali na farmi, od elektrike, vodovoda, cest in kanalizacije, do upravne zgradbe. Upoštevalo se je tudi boljše izkoriščanje strokovnega kadra, ki je že na farmi. Vse to je prihranilo težke milijarde pri investiciji in dvignilo celotno produktivnost na farmi za 21,45 %.

Kot ostali občani smo tudi delavci iz prašičje in perutninske farme pred alternativo ali več hrane ali povratek nazaj, ko smo v Sloveniji trošili 27 kg mesa na bivalca (danes 78 kg). Zato se bomo morali vsi sprijazniti z obstojem farm, za nove pa bomo morali v bodoče iskati primerne lokacije.

Kljub upravičenemu negodovanju moramo biti objektivni, saj je znano, da se vonj iz farm širi v horizontali le pri nizkem zračnem pritisku in to samo v slučajju istočasnega vetra. Zato ne bi smeli to občasno neveselost posploševati.

Se enkrat poudarjamo, da se bo stanje na farmi znatno izboljšalo s priključitvijo odpadnih voda na čistilno napravo.

Priključitev kasni iz upravičenih razlogov. Strokovni pristop k reševanju živinorejskih odpadkov datira v leto 1976 in je bilo na tem področju

s pomočjo domačih in inozemskih strokovnih institucij ogromno narejenega, če upoštevamo, da je bilo to področje v svetu neraziskano.

Izdelani so bili že idejni projekti in izdelavi investicijski program, ki je predvideval predčiščenje na farmi od obremenitve 20.000 na 3.000 BpK5.

V tem času je začela obratovati Centralna čistilna naprava z gniliščem v Studii, kjer se je ugotovilo, da gnilišča zaradi pomanjkanja organskih materij v komunalni odplaki ne dosega predvidenih rezultatov, zato je dogovorjeno, da se izkoristi prednosti kombinacije ihanskih odpadnih voda, ki so bogate na organskih in siromašne na anorganskih ter komunalnih voda, ki so obratno revne na organskih in bogate na anorganskih snoveh.

S to kombinacijo se bo izboljšalo in pocenilo čiščenje obeh odpadnih voda. Na podlagi tega dogovora je izdelani nov predinvesticijski program, ki predvideva prenos investicij predčiščenja odplak na farmi Ihan na Centralno čistilno napravo z upoštevanjem povečanja proizvodnje plina.

Na podlagi navedenega elaborata bo sklenjen čvrst dogovor, ki bo opredeljeval pravice in obveznosti partnerjev, tako v času dodatne investicije na Centralni čistilni napravi, kot v kasnejšem obratovanju.

Pri reševanju novonastalega problema sodelujejo CCN, Komunalno podjetje Domžale, Farma Ihan, Emona Inženiring, VCP Hidrotehnik Ljubljana in SKIS Domžale.

O poteku del smo pripravljene tudi v bodoče dati vsa potrebna pojasnila in prosimo za razumevanje trenutnega stanja.

(Odgovor pripravil Lucijan Krivec, direktor farme Ihan)

KONFERENCA DELEGACIJE OSNOVNIH ŠOL JOSIP BROZ TITO, SLANDROVE BRIGADE, VENCLJA PERKA IN GLASBENE SOLE sprahuje:

Kako je s „prehodom“ čez železniško progo iz Roške ulice na železniško postajo?

Učenci Osnovne šole Venclja Perka vedo, da tega prehoda ne smejo uporabljati, ker je to črn prehod. A uporabljajo ga kljub temu. Kdo bo odgovarjal, če se tu zgodi nesreča?

Iz ulice Ljube Šercerja hodi na šolo Venclja Perka 95 učencev, od tega preko 60 % v nižje razrede, Ljubljanska cesta (od proge) 29 učencev, iz ulic Masljeva, Kamniška, Titov trg, Veljka Vlahoviča ter vozačev je skupaj 74 učencev.

V malo šolo pa bo iz tega predela hodilo na šolo skupaj 15 otrok. Učenci precej uporabljajo omenjeni prehod, šola lahko le opozarja, prepoveduje, sankcij ne more izvajati.

Ta prehod uporabljajo tudi dijaki Centra srednjih šol in odrasli.

Odgovor:

Dne 6/8-1981 smo prejeli vlogo Biroja 71 Domžale, ki zastopa Samoupravno komunalno interesno skupnost Domžale kot investitorja za gradnjo podhoda pod železniško progo v Domžalah. Vlogi je priložil lokacijsko dokumentacijo št. 4382, ki jo je avgusta 1981 izdelal projektant Anton Urbanija, gradb. tehnik - Biro 71 Domžale.

Namen gradnje podhoda pod železniško progo je rešiti dva ključna problema:

1. pretok pešcev iz centra Domžal do osnovne šole Venclja Perka in do peš poti ob železniški progi.
2. Pretok potnikov na železniško postajo, ki bo z izdelavo tretjega

tira in podhoda za pešce modernizirana.

Po projektu za PGD in izvedbo peš poti ob železniški progi, ki ga je v septembru 1980 izdelal projektant Vrhovec Jože, gradb. tehnik - Biro 71 Domžale pod št. v. projekta 690 je po celi dolžini peš poti ob železniški progi napram železniški progi predvidena žična ograja zasajena z živo mejo z namenom, da fizično prepreči prehod čez železniško progo, istočasno pa služi kot protihrupna ograja. Na zaključku Roške ulice je po tem projektu predvidena enaka zaščita do izgradnje bodočega podhoda pod železniško progo.

Izvajalec gradbenih del gradnje peš poti ob železniški progi v Domžalah je Slovenija ceste Tehnika, ki je že pričel z gradnjo žične ograje in po izjavi investitorja Samoupravne komunalne interesne skupnosti Domžale ta dela bodo zaključena do konca tega meseca. Investitorju je bilo izdano lokacijsko in gradbeno dovoljenje od ulice Urha Štenovca do prikjučka na Prešernovo cesto. Od Ljubljanske ceste do Ul. Urha Štenovca niso bila izdana dovoljenja zaradi neurejenih zadev z lastniki zemljišč med Roško ul. in Ul. Urha Štenovca.

Po lokacijski dokumentaciji št. 4382 - podhod pod železniško progo vhod oz. izhod podhoda je predviden odmik za cca 6 m od desnega robnika peš poti (smer sever - jug) v Roško ulico na eni strani, na drugi strani pa pri robu vozišča Koldvorske ceste.

Vloga Biroja 71 Domžale za izdajo prometnega soglasja k lokaciji podhoda pod železniško progo je obravnavala komisija za varnost cestnega prometa pri SPV v cestnem prometu občine Domžale na svoji 25. seji dne 19/8-1981 in sprejela sklep, da bo zadevo ponovno obravnavala, ko bo investitor pridobil soglasje Železniškega gospodarstva Ljubljana.

(odgovor pripravil Avdo Ramčilo- vič, referent za ceste in promet Občine Domžale)

KS TOMO BREJC - VIR SPRAŠUJE:

Na skupnem zasedanju skupščine in sveta Krajevne skupnosti Toma Brejca Vir, dne 23. julija 1981 je bilo med drugim obravnavano tudi polletno finančno poročilo, iz katerega je razvidno, da je sredstev za izgradnjo kanalizacije zbranih le za 12 %. Ugotovljeno je, da delovne organizacije ne poravnajo svojih obveznosti po sprejetem samoupravnem sporazumu za sofinanciranje izgradnje kanalizacije in s tem onemogočajo nadaljnjo izgradnjo kanalizacije. Ker sta v tej zadevi seznanjena Samoupravna komunalna interesna skupnost in Izvršni svet občine Domžale vprašujemo, kaj je storjenega za izvajanje in spoštovanje že sprejetih samo upravnih sporazumov?

Odgovor:

V zvezi z delegatским vprašanjem delegacije Krajevne skupnosti Toma Brejca Vir o dotoku sredstev samopriskevka za gradnjo kanalskega si-

stema Vir-Radomlje je potrebno povedati, da bo predvidoma znašala celokupna vrednost zgrajene kanalizacije po programu samopriskevka 31. 12. 1981 (vključno s še predvidenimi naložbami: V. faza - 3. etapa - kanal E na Viru v vrednosti 2.102.081,25 din in VI. faza - 1. etapa v krajevni skupnosti Radomlje 1.254.375,30 din) cca 52.000.000 din. Od tega znaša predvidoma delež Krajevne skupnosti Vir in Radomlje z njihovimi delovnimi organizacijami cca 26.000.000 din ali 50 %. Običajen ključ pri naložbah pa je sledeč: 45 % od investicijske vrednosti pokriva Samoupravna komunalna interesna skupnost, 55 % razvita krajevna skupnost.

Doslej je bil dejansko poseben problem dobiti sredstva po sklenjenem sporazumu med delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi, in sicer predvsem s strani Papirnice Količevo zaradi vsem dobro poznane finančne situacije te delovne organizacije. Vendar so se ob številnih dogovorih in usklajenih akcijah skušale najti vedno optimalne rešitve. Tako je na račun obveze Papirnice Količevo za leto 1978 najela premostitveni kredit v višini 3.000.000 din pri LB - Banki Domžale, ta sredstva pa je Samoupravna komunalna interesna skupnost dobila povrnjena s strani Papirnice v začetku letošnjega leta skupaj z obrestmi. Na osnovi zadnjih dogovorov bo Papirnica Količevo pokrila svojo obvezo za leto 1980 tako, da bo do konca letošnjega leta nakazala Samoupravni komunalni interesni skupnosti oz. na žiro račun samopriskevka sredstva v višini 1.500.000 din, za znesek 1.500.000 din pa bo Samoupravna komunalna interesna skupnost najela kredit izvajalca, Papirnica pa ga bo vrnila. Za leto 1981 bo Papirnica poravnala svojo obvezo na enak način v letu 1982. Koncem septembra letošnjega leta je svojo obvezo za leto 1981 poravnala tudi Tosama, tako da lahko trdimo, da so bila v letošnjem letu zbrana planirana sredstva ter za oceno uspešnosti akcije ni merodajno le stanje na dan 30. 6. 1981.

Gradbeni odbor za gradnjo kanalizacije sistema Vir-Radomlje se je letos že dvakrat sestel ter bil o situaciji natančno informiran, pa tudi na krajevni skupnosti se dostavljajo finančna poročila. Dolžniki s strani občanov ne predstavljajo kak večji problem oz. znesek, izpad pa predstavljajo sredstva, ki jih naj bi obrtniki plačevali za svoje delavce, vendar teh obvez ne izvršujejo. Problem še vedno ostaja, kdo naj izterja dolgove s strani občanov, saj trenutno ni organa, ki bi ta dela opravljali. (odgovor pripravil Anton Preskar, tajnik Samoupravne komunalne interesne skupnosti Domžale).

OGLAS
Inštruiram angleščino za osnovne in srednje šole.
Telefon: 737 - 257, zvečer.

V NOVO ŽIVLJENJE IN NA VEČERNE ZABAVE V NOVI OBLEKI
Izdelujem poročne in večerne obleke, ki jih lahko dobite na POROČNEM SERVISU v Ljubljani ali po meri v BOUTIQUE, IVAN DEBEVC, Kidričeva 30, Mengeš.